

ontwerp-Projectplan Waterwet

voor de wijziging van waterstaatswerken
Artikel 5.4 Waterwet

Inrichting natuurpeilgebieden Haarzuilens



HOOGHEEMRAADSCHAP
DE STICHTSE
RIJNLANDEN

Inhoud

Inhoud.....	2
Deel I. Inrichting natuurpeilgebieden Haarzuilens.....	4
1.1 Aanleiding en doel.....	4
1.2 Ligging projectgebied	4
1.3 Beschrijving van de huidige en gewenste situatie	5
1.4 Benodigde maatregelen.....	6
1.5 Beschikbaarheid gronden.....	11
1.6 Effecten van het plan	11
1.6 Wijze van uitvoering.....	12
1.7 Beheer en onderhoud	12
Deel II. Verantwoording	14
2.1 Verantwoording op basis van wet- en regelgeving.....	14
2.2 Verantwoording op basis van beleid.....	15
2.3 Verantwoording van de keuzes in het project	16
Deel III. Rechtsbescherming	18
Deel IV. Bijlagen	20

Voornemen

Het College van Dijkgraaf en Hoogheemraden van Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden heeft besloten, gelet op artikel 5.4 van de Waterwet en artikel 4 van de Delegatieregeling HDSR, het voorliggend ontwerp-projectplan voor de inrichting van 4 natuurpeilgebieden bij Haarzuilens vrij te geven voor inspraak. Het ontwerp-projectplan ligt zes weken ter inzage.

Leeswijzer

Het ontwerp-projectplan 'Inrichting natuurpeilgebieden Haarzuilens' bestaat uit 4 delen. In deel I wordt beschreven wat het waterschap wil gaan doen en hoe het werk wordt uitgevoerd. Met een beschrijving van de te treffen voorzieningen gericht op het ongedaan maken van de nadelige gevolgen van de uitvoering van het werk. Deel II geeft de verantwoording weer waarom dit werk wordt uitgevoerd. Deel III geeft informatie over de rechtsbescherming en de procedures, en deel IV bevat bijlagen die voor dit plan van belang zijn.

Deel I. Inrichting natuurpeilgebieden Haarzuilens

1.1 Aanleiding en doel

Het waterschap werkt in het kader van Programma Gezond Water aan de verbetering van de waterkwaliteit in haar beheersgebied. Eén van de maatregelen is het uitvoeren van synergieprojecten in het landelijk gebied. Gericht op verbetering van de waterkwaliteit en ecologie in het landelijk gebied in gebieden waar aantoonbaar hoge actuele of potentiële kwaliteiten bestaan.

Haarzuilens is zo'n potentieel gebied waar de waterkwaliteit een aandachtspunt is. Op aangeven van Natuurmonumenten werd namelijk vastgesteld dat slootvegetaties in het gebied de afgelopen jaren sterk verarmd zijn, gepaard gaande met een afname van het doorzicht en een toename van algenbloei in de zomer.

Onderzocht is welke oorzaken de achteruitgang van de waterkwaliteit veroorzaken, maar ook wat mogelijk is om dit te verbeteren.

Dit plan richt zich op de inrichting van 4 nieuwe peilgebieden voor natuurpercelen. Om hier een aangepast, meer natuurlijk peilbeheer te kunnen voeren.

Het huidige watersysteem van de ingerichte natuurpercelen is nog gekoppeld aan omliggend watersysteem. Er wordt een zomer- en winterpeil gevoerd ten behoeve van de agrarische functie: in de winter lagere waterpeilen en in de zomer hogere waterpeilen. Om deze waterpeilen te beheren wordt water in het gebied gelaten.

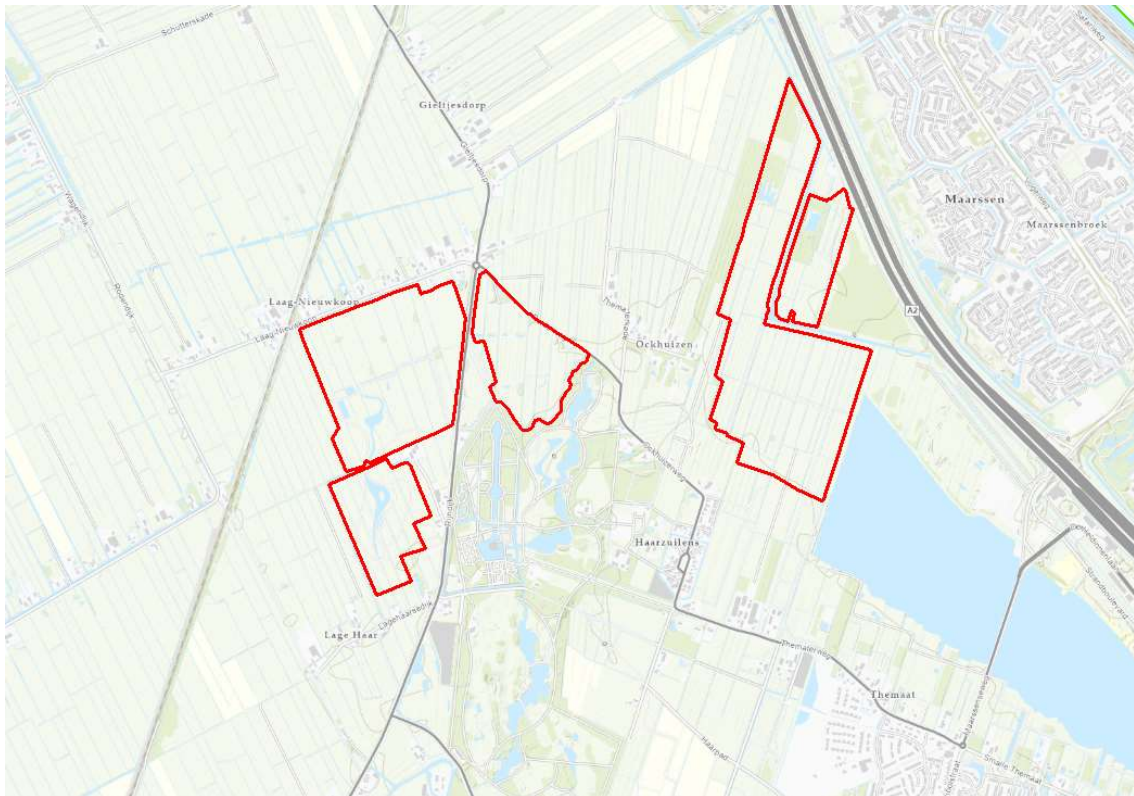
Door vier gebieden hydrologisch te isoleren is het mogelijk om hierbinnen een eigen peilbeheer te voeren dat beter aansluit op de gebruiksfunctie (natuur, graslanden) en maaiveldhoogte van die gebieden. Ook kan hiermee minder gebiedsvreemd water ingelaten worden. Door de scheiding van functies en minder inlaat water, zal naar verwachting de waterkwaliteit verbeteren.

De maatregelen zorgen voor een aanpassing van het watersysteem. Voor de uitvoering van de maatregelen wordt een projectplanprocedure doorlopen. Doordat de maatregelen ook leiden tot aanpassingen van waterpeilen en het peilbeheer, wordt hiervoor het peilbesluit gewijzigd. De procedure van ter inzagelegging van dit projectplan en de wijziging peilbesluit zijn op elkaar afgestemd.

1.2 Ligging projectgebied

Het plangebied ligt in de gemeente Utrecht, ten westen van de A2, naast de VINEX-wijk Vleuten-De Meern. Het plangebied bestaat uit een aantal natuurpercelen. In de nabij omgeving staat kasteel De Haar en ligt de golfclub "De Haar".

Ten noorden van het plangebied ligt de watergang Haarrijn, die afwatert op het Amsterdam-Rijnkanaal (ARK). Aan de westzijde ligt de spoorlijn Breukelen-Woerden. Aan de oostzijde ligt de Haarrijnse plas.



Figuur 1: Projectgebied Haarzuilens

1.3 Beschrijving van de huidige en gewenste situatie

Rondom Haarzuilens is veel recreatie en natuur aanwezig. Voorheen was een deel van deze percelen in agrarisch gebruik waarvan een deel ontwikkeld zijn tot natuurpercelen, bestaande uit kruiden- en faunarijke graslanden en vochtige hooilanden.

In het gebied is veel water aanwezig, zowel primaire als tertiaire watergangen. De primaire watergangen die aanwezig zijn bijvoorbeeld de Rijndijkwetering, de Ouwenaar, de Boswetering en de Ockhuizerwetering.

De wateraanvoer voor het gebied komt van twee locaties. Aan de oostkant vanaf de Heijcop met gemaal Vleuterweide en vanaf de westkant via de Bijleveld. Beide voeren water aan vanuit de Leidsche Rijn.

Het gebied kent een behoorlijke watervraag door de aanwezige waterpartijen op het kasteel en de golfbaan. Er vindt hier wegzijging plaats waardoor met name in de zomer veel water aangevoerd moet worden. Niet heel lang geleden is aan de oostzijde van de golfbaan een nieuwe doorsteek gemaakt om extra water aan te kunnen voeren.

Het huidige watersysteem van de natuurpercelen is nog gekoppeld aan omliggend watersysteem. Hier wordt een zomer- en winterpeil gevoerd ten behoeve van de landbouw: in de winter lagere waterpeilen en in de zomer hogere waterpeilen.

Het watersysteem en daarmee het peilbeheer sluit eigenlijk niet goed aan bij de huidige functie. Om de peilgebieden op peil te houden wordt gebiedsvreemd water in het gebied gelaten.

Vanuit het onderzoek naar mogelijke maatregelen om de waterkwaliteit te verbeteren is de maatregel naar voren gekomen om aparte peilgebieden in te richten ten behoeve van de natuur.

Door vier gebieden hydrologisch te isoleren, is het mogelijk om hierbinnen een eigen peilbeheer te voeren dat beter aansluit op de gebruiksfunctie (natuur, graslanden) en maaiveldhoogte van die gebieden. Ook kan hiermee minder gebiedsvreemd water ingelaten worden. Door de scheiding van functies en minder inlaat water, zal naar verwachting de waterkwaliteit verbeteren.

1.4 Benodigde maatregelen

Om de deelgebieden hydrologisch te isoleren en een ander peil in te kunnen stellen, zijn aanpassingen aan het watersysteem nodig. De benodigde aanpassingen zijn hieronder per deelgebied beschreven waarbij de maatregelen zijn weergegeven op onderstaande figuren. In de bijlage zijn twee tekeningen bijgevoegd met daarop een gedetailleerdere weergave.

Deelgebied 1: Parkbos de Haar-zuid

In dit deelgebied wordt de zuidelijke vijverpartij van het parkbos geïsoleerd van de omgeving door de aanleg van een inlaat en stuw aan de zuidzijde. Aan de noordzijde wordt een vaste dam aangebracht. Hierdoor kan in dit gebied een eigen peilbeheer gevoerd worden. Overtollig water kan via de stuw afgevoerd worden. Wanneer het waterpeil uitzakt door wegzijging of verdamping zorgt de inlaat voor aanvoer van water. Door een flexibel peilbeheer te hanteren wordt een natuurlijk peilbeheer nagestreefd (winters hoger, zomers lager) en hoeft minder water ingelaten te worden.



Figuur 2: Inrichting deelgebied 1

Deelgebied 2: Parkbos de Haar-noord

In dit deelgebied wordt de noordelijke vijverpartij van het parkbos en de overige percelen met een natuurfunctie geïsoleerd van de omgeving door het dichtzetten van de bestaande stuw aan de zuidzijde en het aanbrengen van vaste dammen aan de noordzijde. Voor de aan- en afvoer van water wordt aan de Middelwetering een inlaat aangebracht. Een stuw wordt aan de noordzijde geplaatst, bij Laag-Nieuwkoopsebuurtweg.

Door deze werkzaamheden kan in dit gebied een eigen peilbeheer gevoerd worden. Overtollig water kan via de stuw afgevoerd worden. Wanneer het waterpeil uitzakt door wegzijging of verdamping zorgt de inlaat voor aanvoer van water. Door een flexibel peilbeheer te hanteren wordt een natuurlijk peilbeheer nagestreefd (winters hoger, zomers lager) en hoeft minder water ingelaten te worden. In het gebied worden enkele duikers aangebracht om het interne slotenpatroon aan elkaar te koppelen.

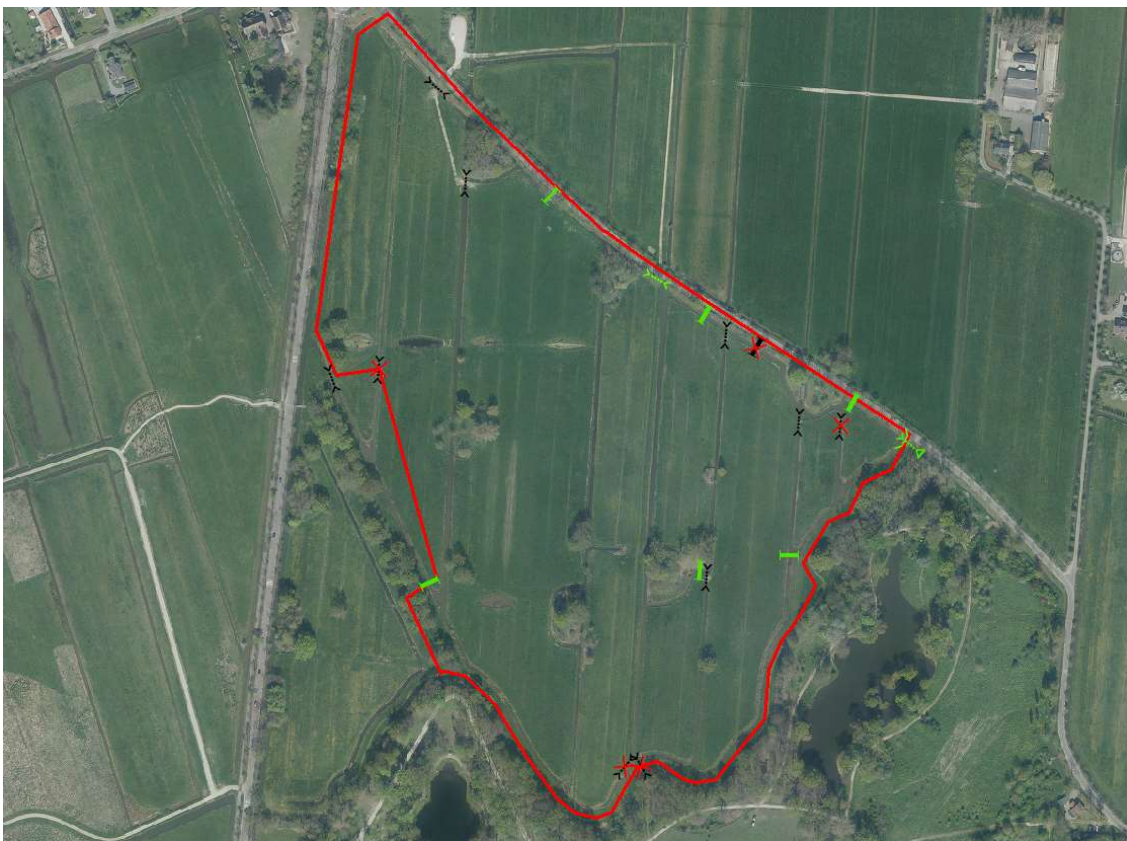


Figuur 3: Inrichting deelgebied 2

Deelgebied 3: Hooiland klein Limburg

Dit deelgebied is gelegen aan de oostzijde van Rijndijk, ten noorden van de kasteeltuinen. Hier wordt het gebied geïsoleerd van de omgeving door de plaatsing van een inlaat en stuw aan de oostzijde, het verwijderen van een duiker aan de zuidzijde en het aanbrengen van een vaste dam aan de westzijde. Verder worden in het gebied enkele duikers en vaste dammen aangebracht of verwijderd om een verlengde aanvoerrote te realiseren. De aan te brengen inlaat en stuw zorgen voor de aan- en afvoer van water.

Door middel van de bovenstaande werkzaamheden kan in dit gebied een eigen peilbeheer gevoerd worden. Overtollig water kan via de stuw afgevoerd worden. Wanneer het waterpeil uitzakt door wegzijging of verdamping zorgt de inlaat voor aanvoer van water. Door een flexibel peilbeheer te hanteren wordt een natuurlijk peilbeheer nagestreefd (winters hoger, zomers lager) en hoeft minder water ingelaten te worden.



Figuur 4: Inrichting deelgebied 3

Deelgebied 4: Hooilanden Wielrevelt

Ook dit deelgebied wordt geïsoleerd van de omgeving door het aanbrengen van vaste dammen en het verwijderen van duikers. Aan de zuidzijde wordt een bestaande inlaat aan de Thematermiddelwetering vernieuwd en aan de Ouwenaar wordt een stuw geplaatst. Door in het gebied duikers aan te brengen of te verwijderen en vaste dammen te plaatsen ontstaat een verlengde aan- en afvoer route om de waardevolle natte hooilanden heen.

Door deze werkzaamheden kan in dit gebied een eigen peilbeheer gevoerd worden. Overtollig water kan via de stuw afgevoerd worden. Wanneer het waterpeil uitzakt door wegzijging of verdamping zorgt de inlaat voor aanvoer van water. Door een flexibel peilbeheer te hanteren wordt een natuurlijk peilbeheer nagestreefd (winters hoger, zomers lager) en hoeft minder water ingelaten te worden.



Figuur 5: Inrichting deelgebied 4

1.5 Beschikbaarheid gronden

De uit te voeren werkzaamheden worden uitgevoerd op eigendom van Natuurmonumenten. Veel van de percelen die in de nieuwe peilgebieden komen te liggen, worden verpacht. De pachters zijn door Natuurmonumenten geïnformeerd over de geplande maatregelen.

1.6 Effecten van het plan

1.6.1 Positieve effecten

Verbetering waterkwaliteit

Door vier gebieden hydrologisch te isoleren is het mogelijk om hier binnen een eigen peilbeheer te voeren dat beter aansluit op de gebruiksfunctie (natuur, graslanden) en maaiveldhoogte van die gebieden. Ook kan hiermee minder gebiedsvreemd water ingelaten worden. Door de scheiding van functies en minder inlaat water, zal naar verwachting de waterkwaliteit verbeteren.

Versterking van natuurwaarde

Met de maatregelen uit dit plan wordt een watersysteem gerealiseerd ten dienste van de specifieke gebruiksfunctie natuur. Hiermee kunnen meer natuurlijke flexibele waterpeilen ingesteld worden en wordt minder gebiedsvreemd ingelaten. Wat beide ten goede komt aan de natuurontwikkeling.

Doordat meer of andere vegetatie zich kan ontwikkelen, wat vervolgens andere organismen kan aantrekken, kan de biodiversiteit in het gebied verbeteren.

1.6.2 Beperken of voorkomen van negatieve effecten

In de wijziging op het peilbesluit Haarzuilens wordt in hoofdstuk 6 de mogelijke effecten van het veranderend peil(beheer) beschreven. Hieronder zijn de belangrijkste effecten verkort samengevat.

Vernattings- of verdrogingsschade

Peilaanpassingen kunnen leiden tot vernatting of verdroging wat schade kan opleveren aan omliggende percelen. Om dit te voorkomen zijn de nieuwe peilgebieden zo ingericht dat sloten die grenzen aan andere percelen, op het huidige peil blijven. Hierdoor blijft het effect van de peilwijzigingen binnenin de deelgebieden en heeft geen doorwerking buiten de begrenzingen van de deelgebieden.

Grondwater

De nieuwe peilgebieden worden ingesteld om lokaal de grondwaterstand te beïnvloeden om op deze manier zoveel mogelijk aan te sluiten bij de gewenste drooglegging voor de verschillende natuurdoeltypen. Met het instellen van een flexibel peilbeheer wordt getracht in het voorjaar een hogere grondwaterstand te bereiken, wat belangrijk is voor de ontwikkeling van de natuurdoelstellingen.

Doordat de nieuwe peilgebieden zeer lokaal worden ingericht en grenssloten op het huidige peil blijven heeft dit plan geen significant effect op de grondwaterstanden in de omgeving.

Verminderen van bodemdaling

Het plangebied bij Haarzuilens ligt op de grens van het veenweidegebied, waar bodemdaling voorkomt door veenoxidatie. In een deelgebied bestaat de bodem voor een deel uit klei-op-veen. Veenoxidatie, en daarmee bodemdaling, kan onder andere worden verminderd door de drooglegging te verkleinen.

Vanwege de ondergrond en om droogval te voorkomen wordt een ondergrens bij alle nieuwe peilgebieden vastgesteld. Deze ondergrens betekent dat het water niet te ver kan wegzakken: de ondergrens bij 3 van de 4 peilgebieden is gelijk of hoger aan het huidige peilbesluit. Bij het peilgebied waar de ondergrens lager is dan het huidige peilbesluit is geen klei-op-veengronden aanwezig en is er dus geen effect van bodemdaling.

Cultuurhistorie en archeologie

Het gebied wordt gekenmerkt door het landgoed Haarzuilens, dat een belangrijk en beeldbepalend landschapselement is. De Cultuurhistorische Atlas van de provincie Utrecht classificeert landgoed Haarzuilens met een hoge archeologische en historische waarde.

De deelgebieden met de natuurpercelen liggen buiten deze begrenzingen en hebben alleen een agrarische cultuurhistorische ontstaanswaarde.

Op basis van het bestemmingsplan Haarzuilens d.d. 13.01.2014, hoofdstuk 5.11.1, valt het projectgebied binnen het gebied met een lage archeologische verwachting. In combinatie met de beperkte omvang van de werkzaamheden is er geen vergunningsplicht ten aanzien van archeologie.

Flora en fauna

Er is een quickscan uitgevoerd naar de aanwezige flora en fauna. De wijze van uitvoering wordt mogelijk aangepast op basis van de uitkomsten van deze quickscan, wat vertaald wordt in een ecologisch werkplan.

Een ontheffingsaanvraag op de Wet natuurbescherming is niet van toepassing indien de werkzaamheden plaatsvinden tussen 15 augustus en 1 maart.

1.6 Wijze van uitvoering

Op basis van de werkzaamheden die in dit ontwerp-projectplan zijn opgenomen maakt het waterschap een bestek. In dit bestek worden de werkzaamheden voor de aannemer technisch uitgewerkt. De aannemer werkt bij al zijn handelingen volgens de wettelijk geldende bepalingen en de specifieke randvoorwaarden die in het bestek zijn opgenomen.

Met de uitvoering van dit plan investeert het waterschap in het lokale watersysteem om de aanwezige natuurfunctie te ondersteunen en daarmee de waterkwaliteit te verbeteren. De maatregelen uit het plan worden voor het overgrote deel uitgevoerd op gronden die in eigendom zijn van Natuurmonumenten. De uitvoering vindt plaats tijdens een geschikte periode, ook in het kader van de Wet natuurbescherming. De werkzaamheden vinden bijna voornamelijk plaats in het tertiaire watersysteem.

1.7 Beheer en onderhoud

De aangelegde werken worden na oplevering overgedragen aan Natuurmonumenten, als eigenaar. Ook de peilregelende werken (zoals stuwen en inlaten) die in dit project gerealiseerd worden, komen in beheer en onderhoud bij Natuurmonumenten.

Om het peilbeheer te monitoren en uiteindelijk te kunnen evalueren worden er bij de diverse stuwen en inlaten peilschalen geplaatst. Deze worden periodiek door HDSR afgelezen. Aan de hand van deze monitoring kan geëvalueerd worden of de gewenste situatie met de maatregelen is bereikt, of dat nadere maatregelen noodzakelijk zijn.

Deel II. Verantwoording

2.1 Verantwoording op basis van wet- en regelgeving

2.1.1 Waterwet

In de Waterwet is in artikel 5.4 onder lid 1 opgenomen dat voor wijziging of aanleg van een waterstaatswerk door de beheerder een projectplan vastgesteld moet worden. In hoofdstuk 5 van de Waterwet wordt beschreven waaraan een projectplan minimaal moet voldoen.

De toepassing van de Waterwet is op grond van artikel 2.1 van de Waterwet gericht op:

- a) voorkoming en waar nodig beperking van overstromingen, wateroverlast en waterschaarste, in samenhang met;
- b) bescherming en verbetering van de chemische en ecologische kwaliteit van watersystemen en;
- c) vervulling van maatschappelijke functies door watersystemen.

Toetsing

a. overstromingen, wateroverlast en waterschaarste

Met dit plan wil het waterschap het watersysteem aanpassen ten bate van natuurontwikkeling binnen de deelgebieden. Wateroverlast speelt binnen deze gebieden geen rol.

Door het instellen van een flexibel peilbeheer, kunnen situaties zich voordoen dat mogelijk de berging meer of minder is. Maar door het flexibel peil en daarmee de mogelijkheid om met de nieuw te plaatsen stuwen water vast te houden, zal netto de bergingscapaciteit gedurende het jaar toenemen.

Door een natuurlijk peilbeheer in te stellen is ten opzichte van de huidige situatie minder aanvoer van water nodig. Alleen in hele droge perioden zal een beperktere aanvoer nodig zijn om de ondergrens te handhaven.

b. chemische en ecologische waterkwaliteit

Door vier gebieden hydrologisch te isoleren is het mogelijk om hierbinnen een eigen peilbeheer te voeren dat beter aansluit op de gebruiksfunctie (natuur, graslanden) en maaiveldhoogte van die gebieden. Ook kan hiermee minder gebiedsvreemd water ingelaten worden. Door de scheiding van functies en minder inlaat water, zal naar verwachting de waterkwaliteit verbeteren.

c. maatschappelijke functies

Doordat het huidige watersysteem van de natuurpercelen nog gekoppeld is aan omliggend watersysteem, wordt hier een zomer- en winterpeil gevoerd ten behoeve van de agrarische functie. Het watersysteem en daarmee het peilbeheer sluit eigenlijk niet goed aan bij de huidige functie. Met de uitvoering van dit plan investeert het waterschap in het lokale watersysteem om de aanwezige natuurfunctie te ondersteunen en daarmee de waterkwaliteit te verbeteren.

2.1.2 Legger

In de Legger Oppervlaktewateren vindt de juridische vastlegging plaats van zaken als de ligging, vorm, afmeting en constructie van oppervlaktewateren. Ook worden daarin de zogeheten waterstaatswerken vermeld, zoals stuwen en duikers. De legger is bepalend voor de

onderhoudsverplichtingen met betrekking tot de instandhouding van het watersysteem en de werken.

De wijzigingen als gevolg van dit project worden vastgelegd in de eerstvolgende herziening van de Legger Oppervlaktewateren van het waterschap. Tot die tijd wordt het watersysteem in stand gehouden volgens dit projectplan.

2.2 Verantwoording op basis van beleid

2.2.1 Toets beleid waterschap

Waterbeheerprogramma

Op grond van artikel 4.6 Waterwet stelt het waterschap een beheerplan vast voor de watersystemen die in beheer zijn bij het waterschap.

In het Waterbeheerprogramma 2022 – 2027 “stroomopwaarts” is onder meer vastgelegd dat het waterschap werkt aan gezond water en de daaraan gekoppelde verbetering van het waterkwaliteitsniveau en bevordering van de biodiversiteit. Dit project sluit aan bij deze beoogde doelstellingen.

2.2.2 Toetsing overig beleid

Nationaal Water Programma (2022 – 2027)

“In het Nationaal Water Programma 2022-2027 beschrijft de Rijksoverheid de hoofdlijnen van het nationale waterbeleid en de uitvoering ervan in de rijkswateren. De ministeries van Infrastructuur en Waterstaat, Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties en Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit zijn verantwoordelijk voor dit programma. In Nederland leven we met, naast, op, en in het water. Er liggen grote opgaven voor het waterdomein; Nederland moet zich aanpassen aan de gevolgen van klimaatverandering, we moeten blijven werken aan een goede bescherming tegen overstromingen en aan een klimaatrobuuste zoetwatervoorziening bij toenemende droogte. Ook moeten we blijven werken aan een goede waterkwaliteit, biodiversiteit en een duurzame drinkwatervoorziening.”

Dit projectplan draagt bij aan de doelstellingen van het Nationaal Water Programma, door beoogde de verbetering van de waterkwaliteit binnen het projectgebied.

Omgevingsvisie en Interim Omgevingsverordening

Op 10 maart 2021 hebben Provinciale Staten van Utrecht de Omgevingsvisie en Interim Omgevingsverordening vastgesteld. De Omgevingsvisie en Interim Omgevingsverordening zijn vanaf 1 april 2021 in werking getreden. De Omgevingsvisie gaat over onze fysieke leefomgeving: dit is alles op, onder en boven de grond. Denk aan: woningen, bedrijven, fietspaden, wegen, rivieren, recreatieterreinen, natuurgebieden en landbouwgronden. Met de Omgevingsvisie geeft de provincie richting aan de toekomstige leefomgeving voor de periode tot 2050. In de Omgevingsverordening staan de regels die daarvoor nodig zijn.

Met het voorgenomen plan wordt bijgedragen aan de versterking van natuur en recreatief groen in de provincie.

Bodem-, Water- en Milieuplan 2016-2021

In het Bodem-, Water- en Milieuplan 2016-2021 van de provincie Utrecht staat wat de provincie de komende jaren samen met haar partners wil bereiken op het gebied van Bodem, Water en Milieu. De uitwerking van dit beleid staat beschreven in de Uitvoeringsagenda Bodem-, Water- en Milieuplan 2016-2021.

Met het voorgenomen plan wordt bijgedragen aan het provinciaal beleid op het gebied van Bodem, Water en Milieu.

Bestemmingsplan Haarzuilens

De werkzaamheden worden uitgevoerd binnen het 'bestemmingsplan Haarzuilens' van de gemeente Utrecht. Voor de werkzaamheden zal een omgevingsvergunning worden aangevraagd. De beoogde functies van de deelgebieden passen binnen de vigerende bestemmingen van het bestemmingsplan.

Het projectgebied valt binnen de enkelbestemming 'Recreatie' met dubbelfunctie 'Archeologische Waarde'. De werkzaamheden die worden uitgevoerd zijn niet strijdig met dit vigerende bestemmingsplan.

2.3 Verantwoording van de keuzes in het project

Het waterschap werkt in het kader van Programma Gezond Water aan de verbetering van de waterkwaliteit in haar beheersgebied. Eén van de maatregelen is het uitvoeren van synergieprojecten in het landelijk gebied. Gericht op verbetering van de waterkwaliteit en ecologie in het landelijk gebied in gebieden waar aantoonbaar hoge actuele of potentiële kwaliteiten bestaan.

Haarzuilens is zo'n potentieel gebied waar de waterkwaliteit een aandachtspunt is. Op aangeven van Natuurmonumenten werd namelijk vastgesteld dat slootvegetaties in het gebied de afgelopen jaren sterk verarmd zijn, gepaard gaande met een afname van het doorzicht en een toename van algenbloei in de zomer.

Onderzoek en ESF-rapportage

Het waterschap heeft een extern onderzoek laten uitvoeren om te achterhalen waardoor de natuurkwaliteit van de aanwezige sloten achterblijft ten opzichte van het wensbeeld en wat hieraan te doen is.

Dit onderzoek is vervolgens vertaald naar een rapportage op basis van de methodiek: Ecologische Sleutelfactoren. Met deze methodiek kan inzichtelijk worden gemaakt wat de huidige ecologische staat van een watersysteem is en waar belangrijke 'stuurknoppen' zitten voor het bereiken van de ecologische doelen van een watersysteem.

Op basis hiervan kan bepaald worden welke maatregelen effectief zijn en welke ecologische toestand haalbaar is. Een maatregel is effectief als deze ingrijpt op die voorwaarde die het meest belemmerend is voor verbetering van de water- of ecologische kwaliteit.

Herstelmaatregelen moeten in de volgorde van de sleutelfactoren worden uitgevoerd.

Resultaat van het onderzoek en rapportage wijst uit dat de rivierkreeft voorkomt in het gebied en dat dit de hoofdzaak is van de zichtbare verslechtering van de waterkwaliteit. Tot op heden is daar niks actiefs tegen te doen, naast het zoveel mogelijk laten staan van vegetatie om robuuste slootkanten te verkrijgen.

Naast maatregelen op het beheer en onderhoud van zowel de primaire als tertiaire watergangen komt uit de rapportage een uitvoeringsgerichte maatregel, namelijk het inrichten van peilgebieden voor de natuur.

Inrichting natuur-peilgebieden

Het huidige watersysteem van de ingerichte natuurpercelen is nog gekoppeld aan omliggend watersysteem. Hier wordt een zomer- en winterpeil gevoerd ten behoeve van de agrarische functie: in de winter lagere waterpeilen en in de zomer hogere waterpeilen. Om deze waterpeilen te beheren wordt water in het gebied gelaten.

Door vier gebieden, met de functie natuur, hydrologisch te isoleren is het mogelijk om hierbinnen een eigen peilbeheer te voeren dat beter aansluit op de gebruiksfunctie (natuur,

graslanden) en maaiveldhoogte van die gebieden. Ook kan hiermee minder gebiedsvreemd water ingelaten worden. Door de scheiding van functies en minder inlaat water, zal naar verwachting de waterkwaliteit verbeteren. Tevens kan een hoger waterpeil in de winter mogelijk resulteren in een beperkter graafgedrag van rivierkreeft.

Algemene maatregelen voor de inrichtingsplannen zijn:

- het hydrologisch isoleren van natuur door het aanbrengen van vaste dammen of verwijderen van duikers, waardoor nieuwe peilgebieden ontstaan.
- het aanbrengen van een inlaat voor wateraanvoer en een stuw voor het afvoeren van overtollig (regen)water in de nieuwe peilgebieden;
- Het aanbrengen van duikers zodat al het oppervlaktewater binnen een peilgebied aan elkaar gekoppeld is.
- Het instellen van een flexibel peilbeheer.

Deel III. Rechtsbescherming

Zienswijze in de ontwerpfase

Het ontwerp-Projectplan ligt gedurende zes weken ter inzage (van 29 juni tot en met 9 augustus 2022). Belanghebbenden kunnen tijdens deze periode hun zienswijze over het ontwerp-projectplan naar keuze schriftelijk of mondeling kenbaar maken aan het waterschap. Gelijktijdig wordt de wijziging van het peilbesluit ter inzage gelegd.

Vaststelling definitieve projectplan

De zienswijzen of inspraakreacties naar aanleiding van het ontwerp-projectplan worden in behandeling genomen. Alle zienswijzen worden met de beantwoording gebundeld in een bijbehorend inspraakrapport. Als een zienswijze gegrond wordt geacht, kan het projectplan daarop worden aangepast. Het definitieve projectplan wordt samen met het inspraakrapport door het college van Dijkgraaf en Hoogheemraden vastgesteld.

Beroep na vaststelling definitieve projectplan

Na vaststelling van het definitieve projectplan door het college van dijkgraaf en hoogheemraden kan een belanghebbende beroep instellen, conform artikel 8:1 Algemene wet bestuursrecht. Een belanghebbende dient daartoe binnen zes weken na de bekendmaking beroep in te stellen bij de rechtbank.

Een beroepschrift dient tenminste te bevatten: de naam en het adres van de indiener, de dagtekening, een omschrijving van het projectplan waartegen het beroepschrift is gericht en de gronden van het beroep. Een beroepschrift wordt gericht aan Rechtbank Midden-Nederland, afdeling bestuursrecht, Postbus 16005, 3500 DA, Utrecht onder overlegging van dit projectplan.

Het beroep kan ook digitaal ingesteld worden bij genoemde rechtbank via <http://loket.rechtspraak.nl/bestuursrecht>. Daarvoor moet u wel beschikken over een elektronische handtekening (DigiD). Kijk op de genoemde site voor de precieze voorwaarden.

Voor het indienen van beroep is griffierecht verschuldigd van € 184,- voor een natuurlijk persoon en € 365,- voor een rechtspersoon (prijspeil 1-1-2022).

Op de vaststelling van dit projectplan is de crisis- en herstelwet van toepassing. Dit betekent dat in het beroepschrift alle gronden van het beroep kenbaar moeten worden gemaakt. Na afloop van de beroepstermijn van zes weken kunnen geen beroepsgronden meer worden ingediend.

Voorlopige voorziening

Aangezien het instellen van beroep geen schorsende werking heeft (dat wil zeggen dat het projectplan direct in werking treedt), kan een verzoek om voorlopige voorziening (schorsing) worden ingesteld indien onverwijlde spoed, gelet op de betrokken belangen dat vereist. Dit verzoek moet worden gericht aan de Voorzieningenrechter van de Rechtbank Midden-Nederland, op het bovengenoemde adres. Een voorwaarde hiervoor is dat ook beroep wordt ingesteld. Voor het verzoek tot voorlopige voorziening is opnieuw griffierecht verschuldigd van € 184,- voor een natuurlijke persoon en € 365,- voor een rechtspersoon (prijspeil 1-1-2022).

Nadeelcompensatie

Voor schade die een gevolg is van rechtmatige besluiten of feitelijk handelen, kan een

benadeelde een verzoek doen op grond van artikel 7.14 Waterwet. Dit artikel bepaalt dat aan degene die als gevolg van de rechtmatige uitoefening van een taak of bevoegdheid in het kader van het waterbeheer schade lijdt of zal lijden, op zijn verzoek door het betrokken bestuursorgaan een vergoeding wordt toegekend, voor zover de schade redelijkerwijze niet of niet geheel te zijnen laste behoort te blijven en voor zover de vergoeding niet of niet voldoende op andere wijze is verzekerd. Het verzoek tot vergoeding van de schade bevat een motivering en een onderbouwing van de hoogte van de gevraagde schadevergoeding. Op de hierboven bedoelde verzoeken om schadevergoeding is naast artikel 7.14 van de Waterwet ook de Nadeelcompensatieregeling van Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden van toepassing.

Deel IV. Bijlagen

Bijlage 1: Inrichtingskaart 1 Parkbos en Klein Limburg

Bijlage 2: Inrichtingskaart 2 Hooilanden Wielrevelt